

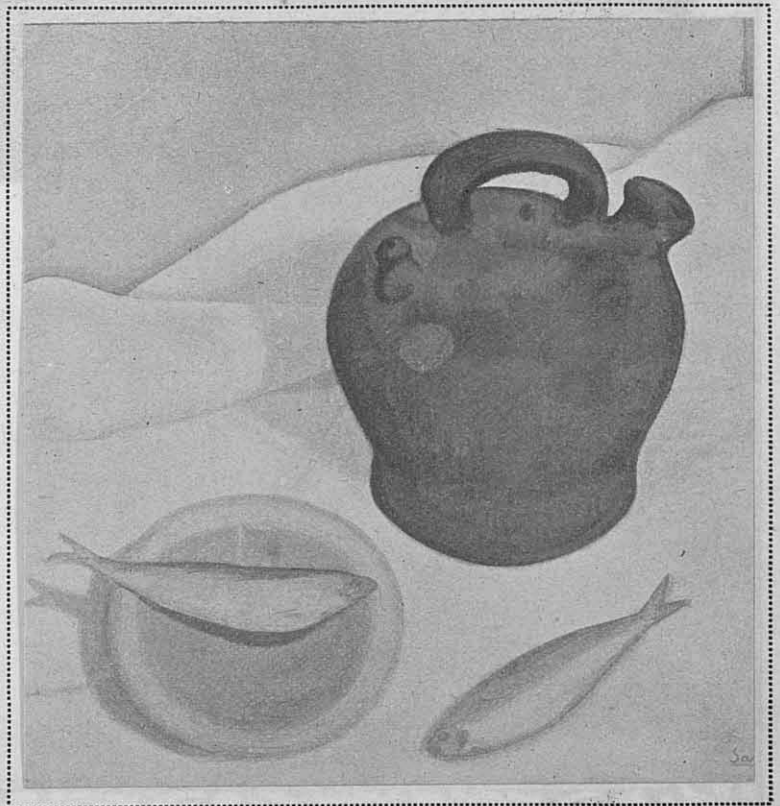
RAFEL SALA

L pintor vilanoví Rafel Sala, se'n va anar jovenet cap a Munic, i en les acadèmies de la capital de Baviera hi va aprendre dibuix i en aquell ambient moltes altres ensenyances que han influït en les seves obres de pintura i potser han estrafer una miqueta la personalitat que té ja definida, qualificada tot sovint, i justament, de sensitiva.

Un contrarrest a les ensenyances metòdiques rebudes a Alemanya degué ésser per a En Rafel Sala la seva estada a Florència, on va sentir-se irresistiblement captivat per les obres de pintura, d'arquitectura i d'esculptura de la Renaixença en la Toscana, i on va trabar certa amistat ocasional amb pintors i poetes futuristes. La pintura futurista, no obstant, no ha exercit influència en l'obra d'En Sala, puix si fins a cert punt l'entusiasmava lo que el moviment té sempre d'espectacle, el pes de l'ensenyança de Munic, per una banda, i la manera d'ésser de la

seva persona, que ja hem dit al començament que és sensitiva—volguent remarcar amb aquest mot la receptabilitat no sols espiritual, sinó també física davant dels aspectes de la bellesa d'aquest món, però apta només per a la representació concreta—varen fer que a la tornada a Vilanova, en posar-se a treballar, hi sentís desavinença; i si alguna vegada intentava fer quelcom que hi tingués cert parentiu, reduïa la seva audàcia a col·locació d'objectes vulgarment considerats com indignes de pintar-se en tal

RAFEL SALA.—NATURA MORTA

RAFEL SALA.—RETRAT

RAFEL SALA.—RETRAT

RAFEL SALA.—ESTUDI

REVISTA del CENTRE DE LECTURA de Reus, en què hi veiem un plat, un cantí de terraça i dues arengades.

Considerant en conjunt la producció pictòrica d'aquest important artista, direm que En Sala sap percebre els matisos de la finor i enamorar-se de la finor de matisos de les persones, de les coses, de l'ambient. D'aquella educació escolàstica que va rebre En Rafel Sala en les escoles d'Alemanya en sa primera joventut, en veiem encara rastre en algunes de ses obres més recents, consistent en un sentit decorativista un xic banal, que trenca tot sovint aquella gràcil, però frà-

disposició que recordés el futurisme, però mai expressava la simultaneïtat de moviments, que vé a ésser l'objecte, en el terreny pictòric, de la tendència que En Marinetti inicià. No solament quan recorda lleugeríssimament els futuristes, sinó quasi sempre que desitja una elegant composició, interessa al pintor Sala col·locar els objectes bellament, i a vegades és tan remarcable l'interès que en això hi posa, que a l'espectador desprevingut se li fa visible desseguida i no es fixa en la pintura veritable que sota l'elegància és amagada. Ell mateix, sortosament, a vegades se n'ha adonat de què aquest procedir és incomplet, i aleshores, sense prevenció, del més usual objecte i de la situació més espontània n'ha derivat obres humils i distingides, com aquesta natura morta, que avui surt a la

gil harmonia que tenen boi sempre, i d'això no se'n salven per complert ni els mateixos bons retrats que són fins a hores d'ara les obres en què el pintor ha culminat, i dels quals se'n reproduïxen dos en el present número, perquè aquell qui el fullegi pugui fer-se càrrec, en mirar-se aquell dels nens, de la susceptibilitat de gaudir en les més fines harmonies, que és un dó de l'autor, i de la vida palpitant i els matisos de l'ombra, davant el de donzella. Aquesta fruïció que sent per la elegància i a voltes per l'artifici, no impideix al pintor Sala el que estudiï el paisatge en la mar o en la serra, innocent, tal com Déu el va crear; no impideix que de la platja de sa població nadiua ens en reveli la dolçor de la matinada mig boirosa o la cruesa tòrrida del gussi enquitranat damunt la sorra.

JOSEP F. RÁFOLS.